

تاریخ تصویب: ۱۳۸۲/۰۸/۱۱

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

شماره: ۴۲۹۵۶ت۲۸۴۹۳هـ

تاریخ: ۱۳۸۲.۰۸.۱۱

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲.۸.۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱.۵۳۲۱۲ مورخ ۱۳۸۲.۳.۲۸

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی را به شرح ذیل

تصویب نمود:

آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی

ماده ۱- مقررات این آیین نامه در اجرای قانون آیین نامه معاملات دولتی و در مورد

پیش پرداخت و مبلغ و نوع تضمین ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح،

امور تحقیقاتی، امور پیمانکاری، ساخت تجهیزات نصب، خرید ماشین آلات،

تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل به تنهایی یا

بصورت مجموعه ای از دو یا چند مورد از آنها می باشد.

ماده ۲- انواع تضمین قراردادهای از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر

است:

الف - تضمین شرکت در مناقصه (وجه التزام)

ب - تضمین انجام تعهدات

ج - تضمین پیش پرداخت

د - تضمین حسن انجام کار

ماده ۳- انواع ضمانت های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

الف - ضمانتنامه بانکی

ب - ضمانتنامه‌های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.

ج - وجه نقد

د- سفته با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت

ه - سایر ضمانتنامه‌ها شامل:

۱- وثیقه ملکی معادل نوددرصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

۲- انواع اوراق مشارکت (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، مصوب ۱۳۷۶)

۳- سهام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد درصد (۷۰٪) ارزشروز آن.

۴- مطالبات تأیید شده قراردادها از سوی دستگاههای اجرایی و ذی حسابان مربوط.

ماده ۴- در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور تحقیقاتی تضمین‌ها از نوع تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح زیر تعیین و پرداخت می‌شود:

الف - تضمین پیش‌پرداخت: مبلغ پیش‌پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و خدمات تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط (مبلغ برآورد حق‌الزحمه) و برای خدمات مربوط به دوره ساخت و تحویل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط می‌باشد که در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود.

ب - تضمین حسن انجام کار: بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت حق‌الزحمه کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود.

مبالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف قرارداد دستگاه اجرایی بازگردانده می‌شود.

تبصره - تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمینهای نوع "الف"، "ب"، "د" و "ه" " مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

ماده ۵- در قراردادهای پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد که به شرح زیر مبلغ آنها تعیین و پرداخت می‌شود.

الف - تضمین شرکت در مناقصه:

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال تا ۱۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰

تا ۱۰۰۰۰۰۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰۰۰۰۰

درصد ۰.۲ ۰.۳ ۰.۵

تضمین معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "ج" و "ه" -
 ۲- مندرج در ماده (۳) می‌باشد

ب - تضمین انجام تعهدات: مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات بر حسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ اولیه پیمان به میلیاردریال تا ۳۰ تا ۳۰ تا ۷۰ تا ۷۰ مازاد بر ۷۰

درصد ۵ ۵ ۵

۳.۵ ۱.۵ ۲.۵ ۲.۵

نوع ضمانتنامه(به شرح مندرج در ماده ۳) الف، ب، ج و ه "الف، ب، ج و ه" الف،

ب، ج، د و ه "الف، ب، ج و ه" الف، ب، ج، د و ه

ج - تضمین پیش‌پرداخت

۱- پیش‌پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه پیمان است.

مبلغ پیش‌پرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۸٪) پس از تحویل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۶.۵٪) پس از تجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۵.۵٪) پس از انجام سی درصد (۳۰٪) مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیتهای موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واريز اقساط اول و دوم پیش‌پرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) از

مبلغ ناخالص تمام‌صورت وضعیت‌های موقت (به استثنای تعدیل، مابه‌التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر می‌شود و برای واريز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه

بر چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) یادشده از صورت وضعیت‌ها کسر می‌شود به نحوی که مبلغ پیش‌پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

در صورت ضرورت تأدیه پیش‌پرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیش‌پرداخت بخشهای مختلف کار، اقساط پیش‌پرداخت و نحوه واريز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

۲- پیش‌پرداخت در قراردادهای ساخت تجهیزات: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ اولیه قرارداد است.

اقساط پیش‌پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحویل تجهیزات و نیز اقساط

بازگرداندن پیش‌پرداخت به تناسب تحویل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می‌شود.

تضمین معتبر برای پیش‌پرداخت شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب" و "ه" مندرج در

ماده (۳) می‌باشد.

تبصره - دستگاههای اجرایی می‌توانند به جای تضمین‌های تأدیه پیش‌پرداخت، سفته با امضای صاحبان امضای مجاز شرکت پیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیش‌پرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی و پیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشین‌آلات و خرید مصالح برسانند. پیمانکار باید ماشین‌آلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیش‌پرداخت در رهن دستگاه اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدهی خود بابت پیش‌پرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه اجرایی ندارد.

د - تضمین حسن انجام کار، بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت وضعیت موقت، تعدیل، مابه‌التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود. هشتاد درصد (۸۰٪) مبلغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین‌های نوع " الف "، " ب " و " ه " " مندرج در ماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می‌شود.

ماده ۶ - در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات، پیمانکاری و نصب است، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد. مبلغ و شرایط تضمین‌های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می‌باشد. مبلغ و شرایط پیش‌پرداخت این قراردادها با توجه به نسبت مبلغ برآورد هزینه تجهیزات و مبلغ برآورد هزینه اجرا (پیمانکاری و نصب) به تناسب، طبق ماده (۵) تعیین می‌شود.

ماده ۷ - در قراردادهای خرید ماشین‌آلات، تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل، ضمانت‌های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات و تضمین پیش‌پرداخت می‌باشد. میزان تضمین شرکت در مناقصه خرید و قراردادهای حمل و نقل با توجه به موضوع و خصوصیات معامله و به تشخیص دستگاه مناقصه‌گزار حداکثر تا میزان پنج درصد مبلغ برآوردی معامله تعیین می‌گردد که از انواع " الف "، " ب "، " ج " و " ه " - ۲ مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

تضمین انجام تعهدات، معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی فروشنده) است که بر حسب درصدهای جدول بند " ب " ماده (۵) تعیین می‌گردد و باید قبل از انعقاد قرارداد توسط فروشنده ارایه شود.

میزان پیش‌پرداخت بر طبق آیین نامه معاملات دولتی تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ معامله تعیین می‌گردد که در قبال تضمین‌های نوع " الف "، " ب "، " ج " و " ه " - ۲ مندرج در ماده (۳) پرداخت خواهد شد. تضمین پیش‌پرداخت باید تا پایان مدت قرارداد دارای اعتبار بوده و مادام که مهلت‌های فوق منقضی نشده باشد، فروشنده مکلف به تمدید اعتبار آن است.

استرداد تضمین انجام تعهدات این قراردادها مشمول موارد عام از نحوه استرداد

تضمین‌هاست که در تبصره ذیل ماده (۸) آمده است.

ماده ۸ - دستگاههای اجرایی باید از برگهای (فرمهای) (۱) پیوست این آیین نامه (نمونه یک تا چهار) برای تضمین‌های نوع "الف" و "ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگهای یادشده برای استرداد یا ابطال ضمانت‌های بانکی تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود.

تبصره ۱ - موارد عام در مورد نحوه استرداد تضمین‌ها عبارتند از:

۱ - تضمین شرکت در مناقصه مربوط به برنده مناقصه پس از ارایه تضمین انجام تعهدات و انعقاد قرارداد مسترد خواهد شد.

۲ - تضمین یا سپرده پیش پرداخت به تناسب انجام کار یا تحویل کالا براساس گواهی کارفرما آزاد می‌گردد.

۳ - تضمین انجام تعهدات پس از تحویل موقت و صدور گواهی تحویل موقت مسترد می‌گردد.

۴ - در مواردی که به تشخیص کارفرما در خرید کالا حصول اطمینان از صحت عملکرد آن بر اساس مشخصات مربوط لازم باشد پنجاه درصد (۵۰٪) از ضمانتنامه یا سپرده انجام تعهدات بر طبق ردیف (۲) آزاد و پنجاه درصد (۵۰٪) دوم پس از پایان دوره تضمین و صدور گواهی تحویل قطعی مسترد می‌گردد.

آزاد سازی این بخش از تضمین انجام تعهدات منوط به گواهی کارفرما مبنی بر تحویل نقشه‌های "چون ساخت" و دستورالعملهای بهره‌برداری و نگهداری می‌باشد.

۵ - استرداد کسور وجه‌الضمان قراردادهای منعقد با مصوبات قبلی، تابع مفاد این تصویبنامه می‌باشد

تبصره ۲ - تا زمان اجرایی شدن استفاده از نمونه ضمانتنامه‌های موضوع این ماده توسط

بانکها اجازه داده می‌شود ضمانتنامه‌هایی که در فاصله زمانی تصویب آیین‌نامه لغایت

پایان سال ۱۳۸۲ مطابق فرم‌های ابلاغی در مقررات مورد عمل قبلی توسط بانکها صادر شده

یا می‌شود مورد قبول دستگاههای اجرایی قرار گیرد. بانکها مکلفند حداکثر از اول سال

۱۳۸۳ به بعد کلیه ضمانتنامه‌ها را بر طبق نمونه‌های جدید ابلاغی صادر و ارائه

نمایند.

ماده ۹ - سایر شرایط لازم در مورد تضمین‌های قراردادها طبق شرایط عمومی قراردادهای

مصوب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۱۰ - دستورالعمل استفاده از تضمین‌های نوع "ه" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه

پس از ابلاغ این تصویبنامه به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان

مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان

یادشده برای اجرا ابلاغ می‌شود. تا ابلاغ آیین‌نامه مذکور، دستگاههای

اجرایی می‌توانند با تشخیص خود از تضمین‌های نوع "ه" مندرج در ماده (۳) استفاده

کنند.

ماده ۱۱ - تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی، فقط ضمانت‌های

بانکی از بانک‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. ضمانتنامه بخش

ارزی قراردادها به لحاظ مقدار باید حداقل معادل بخش ارزی قرارداد و نوع آن همان
ارز قرارداد باشد. مبلغ پیش پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت سهم ارزی
پیش پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان واگذاری
کارهای باشد.

ماده ۱۲ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و
پاسخگویی به سؤالات احتمالی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳ - این تصویب نامه جایگزین تصویب نامه شماره ۱۰۷۲۹/۰۱۰۲۶۵۹۰۰ هـ مورخ ۱۳۸۱/۴/۱
می گردد.

محمد رضا عارف - معاون اول رییس جمهور

۱ - فرم های مزبور در آرشیو اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات موجود
می باشد.

۱۳۹۹ © حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد